

DOĞAL ÇEVREMİZ, BİYO-JEO-ÇEŞİTLİLİĞİMİZ, ORMANLARIMIZ, DERELERİMİZ, KIYILARIMIZ, DENİZLERİMİZ TEK TEK YOK EDİLİYOR

Dağlar, vadiler, göller, nehirler, dereler, kıyı ve deniz alanları gibi jeoçeşitliliğimizi oluşturan jeolojik varlıklarımız ile bu alanlar içinde veya üzerinde canlı yaşamının gelişip çeşitlenmesini sağlayan (biyoçeşitlilik) alanlarının insani faaliyetler sonucu kirletilmesi, madencilik, imar, inşaat vb faaliyetlerle yok edilmesi, doğal çevremizi ve yaşam alanlarımızı tüketmeye devam ediyor.

5 Haziran Dünya Çevre Günü, Birleşmiş Milletler Örgütü'nün 1972 yılında İsveç'in başkenti Stockholm'de 133 ülkenin katılımı ile düzenlediği zirvede, 5 Haziran tarihinin "Dünya Çevre Günü" olmasını oy birliği ile kabul etti. O tarihten bu yana çevre sorunlarına kamuoyunun dikkatini çekmek, halkın katılımını geliştirmek,

politik ilgiyi arttırmak ve doğal varlıklarımıza sahip çıkmak amacıyla dünya genelinde çeşitli etkinliklerle çevre sorunları dile getiriliyor.

Küresel iklim değişikliği ve bunun sonuçları toplumları endişelendirmeye devam ediyor. Küresel iklim değişikliğinin ekosistem

üzerindeki yıkıcı etkilerini her geçen gün daha fazla hissettiğimiz bu günlerde, ülkemizde de önemli sorunların yaşanacağını belirttiklerini görmeye başladık. İklim değişikliği sonucu deniz suların ısınması, çevresel atıklarla kirletilen Marmara Denizi kıyıları ile Marmara Denizine dökülen dere ve nehir ağzlarında son aylarda görülen ve kıyı alanlarımızı kullanılmaz hale getiren “musilaj(deniz salyası) sorunu” ülkede gündemindeki yerini korumaya devam ediyor. Herhangi bir önlem alınmadığı durumda Marmara Denizi ve çevresindeki ekosistemi, canlı yaşamı, kıyı ve denizel alanlardaki kaynak ve varlıklarımızı tüketen noktaya doğru hızla sürüklenmesine neden olacaktır.

Yine iklim değişiminin 2 inci önemli etkisi bu yıl ülkemizin farklı bölgelerinde görülen meteorolojik kuraklığın beraberinde tarımsal kuraklığa neden olması sonucunda, tarımsal üretim üzerinde olumsuz etkiler yaratmasının yanısıra özellikle yeraltı su kaynaklarımız üzerinde ki baskıyı da arttırmış görünüyor. Bugün ülkemizde kimi verilere göre 500 bin, kimi verilere göre 1 milyonu aşkın kaçak yeraltısuyu kuyusunun varlığı ve bunun sayısının her gün artması sonucu, Konya gibi kapalı havzalarda son 30-40 yıllık zaman dilimi içerisinde yeraltısuyu seviyesinin 50-60 m düşmesine neden olmuş, yine yeraltı su seviyesinin düşmesine bağlı olarak da yaşam alanlarımızı tehdit eden “obruk” oluşumu ve ovalarda meydana gelen “oturma ve çökme” türü afetlerin yaşanmasına neden olduğu görülmektedir. Önümüzdeki süreçte etkisini daha da artıracak bu olumsuz duruma karşı bugünden önlem alınması gerekmektedir.

Bir çok ülkede, bir kez yok edildiğinde bir daha yerine konulması imkansız jeolojik miras niteliğindeki öğeler korunarak gelecek nesillere aktarılırken, ülkemizde ise son yıllarda Gümüşhane’deki Dipsiz Göl’ün define arayıcıları tarafından yok edilmesi, Erzurum-Narman’da jeopark niteliğindeki alanda betonarme bina yapılması, Erzurum-Tortum Şelalesi’nde peyzaj düzenlemesi adı altında doğal çevrenin tahrip edilmesi, Mersin Cennet-Cehennem Obruğu içine asansör yapılması, Dünya’nın sayılı jeoparkı olmaya aday Kapadokya’nın, Kapadokya Alan Yönetimi Kanunu ile imara ve talana açılması, Konya-Hadim-Çifteler Yerköprü Şelalesi’nin üzeri ve çevresinde yapılan peyzaj

ve çevre düzenlemesi ile bazı tesis inşaatlarıyla tahrip edilmesi, Ülkemizin UNESCO’ya kayıtlı tek jeoparkı olan Manisa Kula-Salihli Jeoparkı içine HES inşaatının yapılmaya başlanması, Antalya-Kepez’de yer alan Düden Çayı ve Düden Şelale’sinin kirletilerek tüketilmesi, Salda Gölü ve çevresinin millet bahçesi altında imara, talana ve ranta açılması gibi her gün bir başka kentimizdeki jeolojik varlığımız ve çeşitliliğimiz kent rantlarına kurban edilmeye devam ediyor.

Sonuç olarak, ekosistemin biri birinden ayrılmaz parçaları olan dağlar, vadiler, göller, nehirler, dereler, kıyı ve deniz alanları gibi jeoçeşitliliğimizi oluşturan jeolojik varlıklarımız ile bu alanlar içinde veya üzerinde canlı yaşamının gelişip çeşitlenmesini sağlayan (biyoçeşitlilik) alanlarının insani faaliyetler sonucu kirletilmesi, madencilik, imar, inşaat vb faaliyetlerle yok edilmesi, doğal çevremizi ve yaşam alanlarımızı tüketmeye devam ediyor.

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası olarak, günümüzde bazı bölgelerde ekolojik yıkım boyutuna varan, jeosfer, biyosfer ve atmosfer üzerinde önemli tahribatlara neden olan insani faaliyetlerin kamusal yarar ve sürdürülebilir ihtiyaçlar çerçevesinde gerekli üretim planlaması ile çevre politikaları geliştirilmeden bu felaketlerin önüne geçilmesi olanaklı olmayıp, bu konuda başta ülkemiz yöneticileri olmak üzere yerelden merkezi idareye, hatta küresel ölçekte politika ve eylem planlarının acilen hazırlanması ve hayata geçirilmesi gerekmektedir. Aksi durumda yerel, bölgesel veya küresel ölçekte ekolojik yıkımdan kaçınılması mümkün değildir. Odamız kamusal yarar çerçevesinde, yaşam alanlarımız ile biyo ve jeo-çeşitliliğimizin korunması yönündeki çabalarını yaptığı çok sayıdaki toplantı, panel, çalıştay, sempozyum ve yayınladığı raporlarla bu konudaki uyarıcı görevini yerine getirmeye devam edecektir.

Saygılarımızla,

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası

Yönetim Kurulu